

Remissvar

Dnr 2026-171

Datum 2026-06-04

Klimat- och näringslivsdepartementet
103 33 Stockholm

Promemoria Ett bidrag för effektiv energianvändning i småhus

KN2026/00946

Konjunkturinstitutet (KI) har fått möjlighet att inkomma med synpunkter på förslag om ett förlängt bidrag för effektiv energianvändning i småhus. KI har i ett tidigare remissvar lämnat synpunkter på förslaget till befintligt bidrag.¹ I det framfördes två övergripande synpunkter:

1. Höga elpriser skapar privata incitament till energieffektivisering. Bidraget riskerar därmed att gå till åtgärder som skulle genomföras även utan bidrag.
2. De positiva effekterna på klimat och miljö av bidraget är sannolikt små.

Dessa synpunkter kvarstår i allt väsentligt även i detta remissvar.

I promemorian anges att stödet förväntas minska energianvändningen med 150 GWh under perioden 2026–2030 till en samlad statlig utgift om 1,5 miljarder kronor. Detta motsvarar en kostnad om ca tio kronor per sparad kWh under femårsperioden, vilket framstår som högt beaktat exempelvis vad rådande elskatt om närmare en halv krona per kWh kan förväntas åstadkomma i energibesparing.

En rättvisande bedömning bör dock beakta åtgärdernas livslängd. En sådan bedömning finns dock inte tydligt angiven i promemorian varvid det är oklart vad som är den förväntade samhällsekonomiska kostnaden per sparad kWh över investeringarnas livscykel. KI framhåller att det därför inte går att bedöma om kostnaden per besparing är försvarbar.

Centralt är också att beakta i vilken utsträckning stödet leder till ytterligare investeringar i energieffektivisering, utöver sådana som hushållen ändå skulle ha genomfört till följd av till exempel höga energipriser. KI noterar att vissa av de problem som tidigare påtalats har adresserats, bland annat genom förändringar som medför ökad flexibilitet kring hur bidraget får användas och i vilken ordning åtgärder kan genomföras. Detta ser KI positivt på.

Emellertid saknas det en väl underbyggd sammantagen analys av additionaliteten. Att gruppen bidragsberättigade åtgärder och uppvärmningsformer utvidgas torde exempelvis riskera att öka andelen stöd som går till åtgärder som hade genomförts även utan bidrag, vilket minskar den samhällsekonomiska träffsäkerheten. Å andra sidan föreslås installation av luft-luftvärmepumpar inte längre blir bidragsberättigade, med hänvisning till att sådana investeringar ofta redan är lönsamma utan stöd. Även den sänkta bidragsnivån kan minska risken för överkompensation.

¹ Konjunkturinstitutet (2023), "Förslag till förordning om bidrag till energieffektivisering i småhus", Dnr. 2023-135.

Huruvida stödet i slutändan kan förväntas vara additionellt beror i slutändan på om de positiva eller negativa effekterna dominerar. Hypotetiskt torde exempelvis det finnas en risk att stödet styr bort från lönsamma investeringar i luft-luftvärmepumpar mot mer kostsamma, men med stödet mer privatekonomiskt lönsamma, alternativ. KI bedömer att detta och andra utfall hade kunnat analyseras mer utförligt i promemorian.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Albin Kainelainen. Föredragande har varit Anna Dahlqvist.

Albin Kainelainen
Generaldirektör